

Aangifte van nalatenschap: drie voorbeelden

1. Jef gaat een spaarverzekering aan voor zijn pasgeboren kleindochter Aline en stort hierin een bepaald bedrag. Jef is dus de verzekeringsnemer. De einddatum van de spaarverzekering valt samen met de 18de verjaardag van Aline. Als Jef overlijdt vóór deze einddatum, dan blijft de spaarverzekering gewoon verder lopen. Aline is de begunstigde en zal het geld pas krijgen op haar 18de verjaardag. Op dat moment zal er een nieuwe aangifte ingediend moeten worden. Als Aline nog maar vijf jaar is op het ogenblik dat Jef overlijdt, volgt de uitkering van het kapitaal jaren na het overlijden van de verzekeringsnemer.
2. Jan is gehuwd met Greet onder het wettelijk stelsel. Ze zijn beide beroepsactief en beschikken allebei over een maandelijks inkomen. Omdat Jan en Greet gehuwd zijn onder het wettelijk stelsel, valt hun loon in het gemeenschappelijk huwelijksvermogen. Jan sluit een pensioenspaarplan af via een levensverzekering. Hij is de verzekeringsnemer. Het contract voorziet dat de verzekeraar een kapitaal uitkeert als Jan overlijdt. Daardoor is Jan ook de verzekerde. Hij is zelf de begunstigde “bij leven” en zijn echtgenote Greet is de begunstigde “bij overlijden”. De premies voor dit pensioenspaarplan worden betaald met het loon van Jan en dus met het gemeenschappelijk vermogen van de echtgenoten.

Wat zijn dan de concrete gevolgen?

Als Jan voor zijn 65ste verjaardag overlijdt, krijgt Greet het verzekerde kapitaal uitgekeerd. Als Jan nog leeft op zijn 65ste, zal de verzekeraar het verzekerde kapitaal, zeg maar de pensioenspaarpot, aan Jan uitkeren. Maar als Greet overlijdt voor Jan, wordt er geen kapitaal uitgekeerd. Greet is immers niet de verzekerde.

Stel nu dat Greet overlijdt, helaas geruime tijd voordat Jan 65 wordt. Dan zal Jan als hij het kapitaal ontvangt op zijn 65ste, een nieuwe aangifte van nalatenschap moeten indienen in de nalatenschap van Greet. Ook als Greet al jaren is overleden. Want de premies voor het pensioenspaarplan werden deels betaald met het gemeenschappelijk vermogen en dus voor een deel met het vermogen van Greet. Daardoor moet Jan nog erfbelasting betalen op een deel van het kapitaal dat hij op 65-jarige leeftijd ontvangt. Dit geldt bijvoorbeeld ook als Jan, na het overlijden van Greet, de verzekering deels of geheel afkoopt.

3. Karel en Martine zijn gehuwd onder het wettelijk stelsel. Ze gaan allebei een beleggingsverzekering aan zonder einddatum. Ze beleggen hierin elk een deel van hun gemeenschappelijk vermogen. Karel is verzekeringsnemer en verzekerde van zijn levensverzekering, zijn vrouw is de begunstigde. Martine is verzekeringsnemer en verzekerde van haar levensverzekering, Karel is er de begunstigde. Karel overlijdt op 70-jarige leeftijd: het kapitaal van zijn contract wordt aan Martine uitbetaald, die op de helft ervan erfbelasting moet betalen. Zijzelf laat haar contract ongemoeid. Na 10 jaar gaat ze naar een rusthuis. Om de kosten ervan te dragen, vraagt ze nu maandelijks een bedrag van 500 euro op. Deze ‘periodieke opvragingen’, die afkomstig zijn van een levensverzekering die betaald is met gemeenschappelijk geld, zijn ook voor de helft onderworpen aan erfbelasting. Martine moet een

nieuwe aangifte van nalatenschap indienen, ook al is Karel al geruime tijd overleden. De Vlaamse belastingadministratie (Vlabel) aanvaardt dat één maal per jaar alle gedeeltelijke opvragingen in één aangifte worden opgenomen.